

Verksamhetsplan för Stockholm Business Alliance 2023

1. Inledning

Storstadsregioner har under de senaste 40 åren fått en växande betydelse i ekonomin. De utgör noder i globala nätverk för kunskapsproduktion, affärsutveckling, och kontaktintensiva aktiviteter, samspel mellan företagsenheter i multinationella koncerner och beslut om import och exportflöden. Storstadsregionerna blir därmed viktiga för länders förmåga att attrahera, utveckla och behålla ekonomisk aktivitet - i synnerhet kunskapsintensiv verksamhet.

Ett nära samarbete mellan kommuner och en samlad marknadsföring av en region är en förutsättning för att kunna vara framgångsrik i den internationella konkurrensen om investeringar, företag och talanger. För att kunna möta den internationella konkurrensen bildades 2006 partnerskapet Stockholm Business Alliance (SBA) inom näringslivsområdet mellan kommuner i Stockholmsregionen. Syftet med SBA-samarbetet är att utveckla näringslivsarbetet mellan kommuner i Stockholmsregionen med fokus på att öka tillväxten. I nuläget är 55 kommuner i nio län medlemmar i SBA.

Invest Stockholm (ett dotterbolag till Stockholm Business Region) har uppdraget att driva och samordna SBA och fokus ligger huvudsakligen på verksamhetsområdena näringslivsservice, investeringsfrämjande verksamhet samt internationell marknadsföring. SBA-samarbetet, som nu är inne i sin fjärde avtalsperiod, 2021-2025, har varit framgångsrikt. Strategin för det investeringsfrämjande arbetet är att fokusera på de fokusområden där Stockholmsregionen internationellt ligger i framkant såsom tech, life science, infrastructure och construction. SBA marknadsförs utomlands som en region mot investerare, Stockholmsregionen, utifrån varumärksplattformen – Stockholm – The Capital of Scandinavia. Genom att förmedla samma budskap ska den internationella kännedomen om Stockholmsregionen hos internationella investerare öka.

Arbetet med att attrahera utländska etableringar har hela tiden utgjort en stor och viktig del av partnerskapets arbete. Som en följd av ett starkt etableringsarbete inom prioriterade områden som tech och datacenter, har exempelvis flera av de största datacenteraktörerna som Amazon, Microsoft och Google etablerat sig i regionen.

Även arbetet med att förbättra servicen till näringslivet med fokus på myndighetsutövning har gett goda resultat. Det sammanlagda resultatet i NKI-mätningen för samtliga medlemskommuner i SBA har ökat från NKI 63 (2005) till NKI 74 (2021). NKI-mätningen, som har utvecklats inom SBA, används idag som ett förbättringsverktyg av de allra flesta medlemskommunerna, och har nu även vidgats till att även omfatta upphandling (NUI, Nöjd Upphandlingsindex)-.

Stockholmsregionen har goda förutsättningar i ett internationellt perspektiv att konkurrera med andra storstadsregioner i Europa och världen. Pandemins effekter på näringslivet blev inte så omfattande som tidigare befarades och vi ser nu en stark efterfrågan från kunderna speciellt inom vissa branscher såsom tech, life science, logistik och avancerad produktion. Även om konjunkturen ser ut att vika i Europa, har än så länge detta inte haft någon större påverkan på det investeringsfrämjande arbetet. För att Stockholmregionen ska kunna fortsätta att attrahera internationella investeringar, etableringar och talanger över tid krävs dock att vissa nationella och regionala grundförutsättningar stärks. Det handlar om internationell tillgänglighet, konnektivitet och infrastruktur, men också krafttillförsel, som är en grundläggande förutsättning för att kunna attrahera etableringar såsom datacenter och produktionsanläggningar. En tredje förutsättning för att kunna fortsätta vara en attraktiv region är att det finns tillgång för företagen till rätt kompetens vid etablering och expansion. I denna fråga ingår även att skapa förutsättningar för talanger från utlandet att flytta hit och verka här.

Globaliseringen gör att marknader utanför EU blir allt viktigare destinationer för regionens exportberoende näringsliv. Den politiska utvecklingen i världens största ekonomier kan dock förändra företagens förutsättningar att bedriva gränsöverskridande handel och den avstannande globalisering som präglade världshandeln sedan finanskrisen stannade av ytterligare som ett resultat av coronakrisen. Den globala konkurrensen mellan storstadsregioner om både investeringar och högkvalificerad arbetskraft hårdnar.

Ett förändrat klimat tvingar företag och kommuner att ställa om verksamheterna, och standarden för vad som anses vara ledande hållbarhetsarbete höjs snabbt. Omställningen mot ett hållbart samhälle skapar nya affärsmodeller i flera av SBA-regionens största branscher, och skapar nya affärer – inte minst inom miljöteknik och fordonsindustri..

I en omvärld i Europa som präglas av krig i Ukraina och ökad inflation är det viktigt att vi bevakar utvecklingen och rapporterar våra iakttagelser och slutsatser. I en lågkonjunktur blir det investeringsfrämjande arbetet än viktigare, då arbetet skapar förutsättningar för tillväxt för de utländska kunderna och förenklar deras inträde till Stockholmregionen.

2. Övergripande målsättning

Genom SBA-samarbetet skapar vi bättre förutsättningar för ökad konkurrens och ekonomisk tillväxt i medlemskommunerna, stärker stockholmregionens internationella position som attraktiv plats för investeringar och talanger samt utvecklar näringslivsservicen till befintliga företag gemensamt.

Omvärldsbevakning-En omvärld i snabb förändring

Kraftigt försämrade ekonomiska utsikter

Kriget har lett till kraftigt rekordhög inflation världen över och har knappast gått att missa under det gångna året. För att stävja utvecklingen har centralbankerna höjt styrräntan i snabb takt. Amerikanska FED har satt tonen och de europeiska motsvarigheterna, inklusive den svenska Riksbanken, har följt efter. Sverige inledde året med nollränta och beräknas starta 2023 med en styrränta på över 2%.

Räntehöjningarna påverkar företag och hushåll och slår mot tillväxten både i år och nästa år. I Konjunkturinstitutets senaste prognos väntas Sveriges tillväxt för 2023 bli svagt negativ (-0,1%) och svensk ekonom gå in i lågkonjunktur.¹

Normalt följer FDI-investeringar den övriga ekonomins utveckling. Givet detta bör volymen på FDI-investeringar till SBA minska under 2023.

Nya geopolitiska förutsättningar leder till ny affärslogik

De ökade geopolitiska spänningarna leder till nya prioriteringar gällande multiinternationella företags leveranskedjor och geografiska fotavtryck. Produktion och verksamhet i politiskt instabila regioner väljs i högre grad bort till förmån för länder med stabilare politiskt klimat.

Utvecklingen kan innebära ökade möjligheter för SBA till etableringar inom t.ex. batteriproduktion och liknande verksamheter, en trend vi sett under året inom ramen för SBA.

Den gröna omställningen – en utmaning och en möjlighet

Rysslands invasionskrig har blottlagt vikten av att öka takten i omställningsarbetet till nya fossilfria energikällor. Utvecklingen ger möjligheter för Sverige som ett föregångsland inom t.ex. industrins omställning. Samtidigt sätter det ytterligare press på det svenska elsystemet, som dras med kapacitetsbrist.

I takt med att den gröna omställningen accelererar är SBA-regionens förutsättningar att ta emot etableringar kopplade till detta område en allt viktigare konkurrensfördel. Tillgång till grönt producerad el är fortsatt en välkänd men viktig fråga.

Prioriteringar inom omvärldsanalys under 2023

- Konjunkturrapport och utvecklingsarbete, 4 utgåvor
- Sammanställning av FDI-data, kvartalsvis
- Skapande av analysnätverk inom SBA, 1 träff per termin

¹ Konjunkturinstitutet: Konjunkturläget september 2022
<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget/konjunkturlaget/2022-09-28-lagkonjunkturen-star-for-dorren.html>

- Medverka med omvärldsanalys vid konferenser

3.0 Företagsklimat

Mål för verksamhetsområdet

- **Kommuner bör eftersträva att nå minst ”hög” betyg inom samtliga undersökta myndighetsområden, dvs Nöjd-Kund-Index, NKI, minst 70 (av 100 möjliga)**
- **Komma igång med/öka sitt betyg för Nöjd-Upphandlings-Index, NUI**

Den vanligaste kontakten företagen har med kommunen är inom myndighetsutövning genom olika tillsyn och tillstånd. Enligt förvaltningslagen ska myndighetsärenden handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

För att ta reda på vad företagen tycker om den kommunala myndighetsutövningen genomför SBA:s partnerkommuner därför en kundundersökning, som varit obligatorisk sedan SBA startade 2006. Undersökningen utvecklades i Stockholms stad 2005 och omfattar de vanligaste myndighetsområdena; brandskydd, bygglov, livsmedelskontroll, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Undersökningen bygger på en vedertagen metodik – Nöjd Kund Index, NKI – som understödjer ett kunddrivet förbättringsarbete.

År 2010 uppmärksammades SBA:s kundundersökning som den bästa företagsklimatundersökningen av Sveriges kommuner och regioner, SKR. Undersökningen genomförs därefter i samverkan med SKR och erbjuds samtliga kommuner i Sverige, där drygt 200 kommuner har valt att årligen genomföra denna undersökning.

Sedan mätningen startade har företagen blivit alltmer nöjda med den kommunala myndighetsutövningen. Betyget har ökat från knappt godkänt (NKI 63) till ett stabilt högt betyg och alltfler kommuner når de högre betygsklasserna ”hög” och ”mycket högt”. Det finns dock fortfarande relativt stora skillnader i betyg både mellan myndighetsområden och kommuner. Även om man har höga betyg finns det områden där man behöver bli bättre. Handlingstider och avgifter är t ex områden som har mycket stor påverkan på kundnöjdheten generellt, vilket därför är områden alla kommuner rekommenderas att prioritera. Att vi inte belastar företagen med mer pålagor än nödvändigt blir också än viktigare när konjunkturen viker.

Lagar och myndighetsregler upplevs av företagen som ett av de största tillväxthindren enligt Tillväxtverket. Företag vittnar också om att kommuner agerar olika i sin myndighetsutövning, vilket skapar onödig friktion. För att möta våra samhällsutmaningar krävs en effektiv, enhetlig och serviceinriktad myndighetsutövning. Vi behöver säkerställa förutsägbara spelregler samtidigt som lagar och regler också måste anpassas i takt med den tekniska utvecklingen.

Eftersom det ofta är kommunerna som möter näringslivets innovationskraft har kommunerna ett särskilt ansvar att lyfta dessa frågor. SBA genomför därför sedan flera år konferenser med berörda myndighetsmålgrupper, där även sektorsmyndigheter medverkar. Fokus på dessa konferenser är dialog, erfarenhetsutbyte och utveckling för att vi tillsammans ska lyckas med vårt gemensamma uppdrag.

Offentlig sektor upphandlar varor och tjänster för ca 800 miljarder kronor per år. Samtidigt får kommunens upphandlingar lägst betyg i Svenskt Näringslivs attitydundersökning gällande företagsklimatet. År 2019 tog SBA initiativ till att utveckla en motsvarande NKI-undersökning för upphandling för att ta reda på vad företag som faktiskt lämnar anbud till kommunen tycker om kommunens upphandlingar – Nöjd-Upphandlings-Index, NUI (fd Nöjd-Anbudsgivare-Index, NAI). Undersökningen välkomnades bl a av Sveriges Offentliga Inköpare (SOI) och utvecklades initialt i dialog med ett antal kommuner för att sedan vidareutvecklas tillsammans med SKR, Adda (fd SKL Kommentus) och Upphandlingsmyndigheten. År 2020 erbjöds undersökningen samtliga kommuner i Sverige genom SBA och SKR. År 2021 blev den obligatorisk för SBA:s partnerkommuner och år 2022 har ett 90-tal kommuner tecknat avtal om att genomföra NUI-undersökningen.

SBA-kommunerna fick betyg 63 (av 100) på sin 0-mätning för Nöjd-Upphandlings-Index, NUI (2021). Det är ett knappt godkänt men samma betyg som när vi startade NKI-undersökningen inom myndighetsutövning år 2006. För att vi nu ska stärka upphandling behöver SBA understödja kommunernas arbete med hur man kan använda NUI-undersökningen i sitt förbättringsarbete.

Resultatet från kundundersökningarna kan löpande följas i SKRs webbportal, som alla partnerkommuner har kostnadsfri access till genom SBA-partnerskapet. Vidare får kommunen en fördjupad årsrapport från sin leverantör med fokus på prioriterade förbättringsåtgärder. I april året efter undersökningens år presenteras en jämförelse (ranking) mellan de kommuner som genomför undersökningen genom SBA och SKR. I april 2022 uppmärksammade SBA de kommuner som lyckats extra bra högtidligt i Stockholms stadshus – en tradition vi ämnar fortsätta med för att visa på insatsområdets betydelse för det lokala företagsklimatet.

Av SBA:s tre insatsområden har alltid NKI/Näringslivsservice pekats ut som det område som är mest relevant och välfungerande/värdeskapande för kommunerna i SBA:s olika effektutvärderingar. Vi vill nu stärka insatsområdet ytterligare genom att göra undersökningen till den ledande Företagsklimatundersökningen i Sverige. Insatsområdet och undersökningen kommer därmed framgent kommuniceras ”Företagsklimat”, vilket också är i linje med SKR:s kommunikation.

Insatser som kommer genomföras under året:

- ❖ Fortsätta utveckla och koordinera NKI- och NUI-undersökningen i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR

- ❖ Leda SBA:s Företagsklimatråd-råd (Linköping, Norrköping, Eskilstuna, Stockholm, Örebro, Västerås, Knivsta, Uppsala samt Gävle)
- ❖ Leda NUI-referensgrupp (utvalda upphandlingschefer) för att utveckla NUI-undersökningen
- ❖ Understödja kommunernas företagsklimatarbete genom t ex föredragningar/processledning baserat på NKI-/NUI-undersökningen
- ❖ Genomföra SBA-konferenser/möten inom berörda myndighetsområden och upphandling
- ❖ Utifrån kommunernas behov stödja kommunernas dialog med sektorsmyndigheter för att understödja en ändamålsenlig myndighetsutövning

3.1. Investeringsfrämjande arbete

Det investeringsfrämjande arbetet med att locka utländska investeringar till regionen i syfte att bidra till tillväxt, fortsätter att vara ett viktigt verksamhetsområde för SBA. De utländska investeringarna bidrar till kritisk massa och ökad konkurrenskraft i regionens kunskapsintensiva kluster, vilket leder till innovationer och ökad produktivitet. Investeringar kan också, genom att tillföra kapital och utländska nätverk, skapa förutsättningar för svenska företag att växa. Detta sker genom ökad internationell handel och därmed skapar tillväxt för underleverantörer.

Under 2022 har SBA tagit emot fler internationella förfrågningar jämfört med innan pandemin. Framför allt är det samarbetet med Business Sweden som bär frukt och som lett till flera stora investeringsförfrågningar som Invest Stockholm har skickat ut till kommunerna.

Fokus i SBA:s investeringsfrämjande arbete ligger på att marknadsföra kunskapsintensiva branscher som tech, life science, infrastructure och construction. Det är inom dessa branscher som Stockholmsregionen har sitt främsta erbjudande till investerare internationellt och har en fortsatt stor potential att attrahera investeringar. Andra viktiga branscher är advanced manufacturing, logistics, datacenter, sustaintech och connectivity. Utöver dessa har Invest Stockholm under 2022 börjat arbeta med horisontella ämnesområden såsom som food, automotive, advanced materials och impact bolag vars affärsidé går i linje med någon av FNs 17 globala hållbarhetsmål).

En viktig grundläggande förutsättning för det investeringsfrämjande är omvärldsbevakning. Inriktningen är att fortsätta arbetet med omvärldsbevakning och analys under 2023. Invest Stockholm har också under 2022 förstärkt området med att inrätta en ny tjänst.

Mål under året:

Målen för det investeringsfrämjande arbetet är att uppnå totalt 200 ”opportunities” och 25 investeringar där SBA varit delaktiga.

3.2. Internationell marknadsföring

Stockholmsregionen har en stark position som en av världens mest innovativa och attraktiva platser för investerare och talanger, men kännedomen om regionen behöver förbättras. SBA arbetar därför med internationell positionering och marknadsföring av regionen mot målgrupperna internationella investerare, talanger och företag.

Under 2023 fortsätter kommunikationsinsatserna att fokusera på att öka kännedomen om Stockholmsregionen och på att paketera och marknadsföra etableringsmöjligheterna i regionen. Artiklar som visar regionens styrkor som företagsplats ska sammanställas och publiceras, liksom ett antal branschrapporter och kartläggningar.

Det digitala utvecklingsarbetet för att erbjuda nya digitala tjänster som visualiserar och tillgängliggör den data om regionen som efterfrågas av våra målgrupper fortsätter. Ambitionen är att öka marknadsföringen genom sociala digitala kanaler och att öka trafiken från webben som ska vara ”leadgenererande”. I detta sammanhang har ett samarbete startats med Investment Monitor (konsult inom marknadsföring för att attrahera investeringar) och under första halvåret 2023 kommer detta fortsätta med medföljande utvärdering.

Utöver marknadsföringsinsatserna mot målgrupperna internationella investerare, företag och talanger, gör SBA riktade marknadsföringsinsatser på specifika marknader för att attrahera flyg- och tåglinjer till Stockholmsregionen. God infrastruktur och internationell konnektivitet är avgörande för regionens tillväxt och förmåga att attrahera investeringar. Det är en av anledningarna till att Stockholmsregionen är Europas tredje största hub för globala företags regionala huvudkontor.

För att underlätta för internationella talanger att flytta hit och integreras i samhället fortsätter SBA arbetet med att vidareutveckla och marknadsföra siden för internationella talanger som lanserades i slutet av 2020. Siden möjliggör för talanger att bli guidade i sin flytt till Stockholmsregionen av ”locals” som redan gjort resan och därmed kan tipsa nya talanger om hur de lätt etablerar sig och startar upp sitt nya liv i regionen.

Mål under året:

Öka kännedomen om stockholmsregionen hos internationella investerare och talanger.

4. Övergripande ansvarsområden och roller

SBA-samarbetet bygger på ett ömsesidigt ansvarstagande, där de deltagande kommunerna förbinder sig att bedriva ett aktivt näringslivsarbete på hemmaplan. Alla kommuner ska arbeta med att skapa goda kontakter med näringslivet och tillhandahålla en god näringslivsservice. För att få bästa resultat av SBA-samarbetet är det viktigt att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan Invest Stockholm och medlemskommunerna.

Medlemskommunerna ansvarar för att årligen genomföra servicemätningen för utpekade myndighetsområden och upphandling och utifrån resultatet av mätningarna arbeta med att utveckla näringslivsservicen. Medlemskommunerna ska också identifiera och paketera sina respektive kommuners styrkor ur ett investerarsperspektiv och ta emot och värdera de etableringsförfrågningar som kommer. I sammanhanget är det viktigt att medlemskommunerna är riggade och förberedda att kunna ta emot investeringar och redan internt tagit fram både en näringslivs- och etableringsstrategi. Dessa dokument förenklar arbetet för både kommunen och Invest Stockholm då det finns en uttalad strategi.

Invest Stockholm har ett s k key account-system där varje projektledare eller sektorsansvarig på Invest Stockholm har kontakt med 5-10 kommuner (respektive näringslivschef). Avstämningar sker per kvartal mellan Invest Stockholm och kommunerna inom ramen för ovan nämnda upplägg. Avsikten är att informera och presentera vad som händer inom Invest Stockholms verksamhet som helhet (events, omvärldsbevakning, rapporter, seminarier). Omvänt får kommunen möjligheten att presentera och inkludera Invest Stockholm i sina arbetsområden och därmed öka graden av samarbete, flexibilitet och transparens mellan involverade parter.

Invest Stockholm ansvarar för den internationella marknadsföringen av Stockholmsregionen som investerings- och etableringsort. Därutöver ska Invest Stockholm bidra med stöd och verktyg till medlemskommunernas etableringsarbete och utvecklingen av näringslivsservicen.

5. Utvecklingsarbete under verksamhetsåret 2023

I syfte att kontinuerligt förbättra verksamheten inom SBA kommer Invest Stockholm att genomföra ett antal aktiviteter som inte är direkt hänförliga till det näringslivsfrämjande eller det investeringsfrämjande arbetet inom SBA..

Under de senaste åren har framgått tydligt att det finns ett antal förutsättningar som hämmar arbetet med att attrahera investeringar och etableringar till Stockholmsregionen. Det handlar framför allt om kraftförsörjning, infrastruktur och kompetensförsörjning. Dessa frågor behöver adresseras nationellt för att Stockholmsregionen långsiktigt ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen. Under 2023 ska därför ett arbete bedrivas inom SBA för att identifiera tillväxthindren och ta fram en strategi för att komma tillrätta med hindren.

Invest Stockholm kommer att undersöka möjligheten att skapa fler samarbeten med innovationsplattformar inom SBA, såsom kluster i kommuner eller akademiska kluster i syfte att bättre synliggöra den innovationskraft som finns i regionen i den internationella marknadsföringen och för att attrahera internationella investeringar.

Övriga aktiviteter under året:

-Invest Stockholm fortsätter med att ”bygga kapacitet” hos kommunerna vad gäller det investeringsfrämjande arbetet. Detta handlar t ex om utbildningstillfällen för stöttning i att ta fram kommunens erbjudande till investerare.

-Bolaget kommer under året att undersöka vilka kommunikationskanaler som fortsatt är mest lämpade och ger bäst effekt för kommunikation och marknadsföring med marknaden.

6. Styrgrupp

SBA styrs av kommunstyrelseordförandena (KSO) i medlemskommunerna som varje år träffas för att följa upp och fatta beslut om verksamheten inom SBA. KSO-mötena är därmed en viktig arena för strategiska diskussioner och beslut om hur arbetet inom SBA ska utvecklas, men också för andra frågor som berör tillväxtförutsättningarna i regionen.

Det operativa arbetet inom SBA leds av en styrgrupp bestående av 12 kommundirektörer där ordförandeskapet innehas av Stockholms stads stadsdirektör. I gruppen finns representanter från Gävle, Uppsala, Västerås, Örebro, Eskilstuna, Linköping och Norrköping. För Stockholms län väljer organisationen StorSthlm ut kommuner som för närvarande är Danderyd, Nacka, Sigtuna och Solna.

Styrgruppen sammanträder fyra gånger per år och medlemmarna har ett ansvar för att bidra och sprida information vidare inom sin egen kommun och andra närliggande kommuner utifrån sina nätverk. Medlemmarna har ett ansvar för att ha löpande kontakt med övriga kommuner i sin egen delregion och lyfta och informera om SBAs frågor för att hålla dem uppdaterade och inkluderade.

7. Intern kommunikation

All information till SBA-kommunerna samlas på www.stockholmbusinessalliance.se. Det har också startats en LinkedIn-grupp ”Forum Stockholm Business Alliance”, som under 2022 har utökats till att omfatta alla tjänstepersoner inom samtliga medlemskommuner. Gruppen innehåller för närvarande drygt 200 personer. Syftet är förbättra information från samarbetsorganisationen centralt till medlemskommunerna och öka transparens och delaktighet.

SBA fortsätter att följa konjunkturens utveckling i regionen genom kvartalsvisa rapporter för samtliga nio län inom partnerskapet. Strukturen för rapporternas innehåll och layout utvecklas och förbättras under 2023 i syfte att få mer uppmärksamhet av målgruppen.

Nyhetsbrev kommer att ges ut till samtliga kontakter inom SBA under året.

8. Budget 2023

För 2023 betalar alla kommuner en avgift på 4 kronor per invånare och år, förutom Stockholms stad som betalar en fast summa à 7,5 miljoner kronor. Budgeten för partnerskapet uppgår till 19,2 miljoner kronor. Totalt finansieras 11 heltidstjänster av SBA-samarbetet. För deltagande tillsammans med fastighetspartnerskapet i internationella (och nationella) mässor avsätts en miljon kronor av budgeten.

Bilaga – Fokusområden inom det investeringsfrämjande arbetet

Det investeringsfrämjande arbetet inom regionen ska under verksamhetsåret fokusera på följande branschsektorer:

Impact investeringar

Flera investerare förväntar sig mer än bara ekonomisk avkastning. De medvetna konsumenterna är de största drivkrafterna bakom det paradigmskifte som vi upplever nu. Därför behöver vi också höja blicken och se lite längre.

Om hållbarhet handlar om att skapa en positiv påverkan för samhället och miljön, är hållbar investering (impact investing) ett sätt att skapa mer hållbar och välmående värld genom att fördela kapital till områden som genererar både investeringsvärde och socialt värde. Att investera hållbart innebär att man lägger till en ny dimension dvs. påverkan till den traditionella bedömningsmodellen som involverar risk och avkastning. Hållbara investeringar tar både hänsyn till bolaget vinst och hur den genereras. Hållbara företag anses ha mer motståndskraftiga affärsmodeller och är bättre positionerade för att stödja långsiktig tillväxt.

Under 2022 har en hel del insiktarbeten och aktiviteter bedrivits i syftet att förstå Stockholms positionering, förutsättningar samt unika styrkeområden inom impact. Vi har anordnat Impact week, ett varumärkesskapande storprojekt med en rad externa partners, där vi har sått frön för mottot Stockholm – The Home of Impact. Baserat på dessa framtagna underlag kommer flera aktiviteter planeras under 2023 för att höja kunskapsnivån inom detta aktuella ämne både nationellt och internationellt

Aktiviteter under året:

- Ett antal seminarier på olika marknader utomlands som positionerar Stockholmsregionen
- Impact dagar/Impact week
- Ta en tydlig impact sidovinkel vid marknadsföring och belysa de övriga sektorerna ur ett impactsynvinkel.

Tech

Tech är en väletablerad sektor inom SBA tack vare Stockholms världsledande position inom it och telekommunikation. Det är dock också en av mest utmanande sektorer att bearbeta då tekniska förändringar sker i högre takt jämfört med andra sektorer. Nya korsbefruktningar sker mellan olika sektorer där tech blir både möjliggörare och ibland *game changer*. Foodtech och fintech är några exempel på de nya nyckelområden som växt fram under de senaste fem

åren där de traditionella branscherna såsom livsmedel och bankväsende (banking) genomgår digitala transformeringar.

Stockholmsregionen har en väl utvecklad marknad med diversifierad industri- och leverantörsstruktur som ständigt efterfrågar avancerade it-lösningar och tjänster. Under 2023 kommer arbetet att fortsätta kartlägga ett antal intressanta och snabbväxande vertikaler inom Tech för att identifiera nya investerings- och samarbetserbjudanden. Ett exempel på en sådan intern kartläggning är IT tjänster samt cybersäkerhet, där vi kommer att identifiera och lyfta fram kluster och ekosystem där Invest Stockholm kan verka för att stärka klustersamverkan och visa på den starka kompetens som finns i regionen. Med tanken på kriget i Ukraina har medvetandet ökat kring totalförsvarets betydelse, där även cybersäkerhet ingår.

Tidigare under pandemin har såväl verksamheternas som individernas data blivit mer utsatta på grund av hemarbete och bristande rutiner. Den växande hotbilden består av kriminella, statliga aktörer samt den mänskliga faktorn. Under de senaste 18 månaderna har vi sett cyberattacker på svensk mark som vi inte upplevt tidigare (Coop, Kalix kommun). Företagen öronmärker allt större delar av sin it-budget åt datasäkerhet, och tendensen för tillfället är att outsourca denna uppgift. Med tanken på att näringslivet allmänt har mer tillit till företag med ett svenskt kontor när det gäller säkerhetsfrågor kommer den lokala närvaron att vara mer eller mindre ett krav. Detta, tillsammans med resursbrist i marknaden, bäddar för aptiten i branschen och ger underlag för oss att hjälpa utländska cybersäkerhetsföretag att etablera sig inom SBA.

PropTech (innovationer inom bygg och konstruktion) och foodtech är några andra intressanta områden – inom proptech har vi släppt vår första rapport 2022.

Samarbetet med branschorganisationer inom SBA inom respektive techområde kommer att fortsatt ske och utökas.

Antal fintech-investeringar till Stockholmsregionen gör att vi ligger på 3:e plats efter London och Berlin ur ett investeringsperspektiv. 80% av fintechbolagen i Sverige finns etablerade i Stockholmsregionen. Vi fortsätter utveckla och marknadsföra vårt växande ekosystem genom att stötta fintechklustret på olika sätt, bl.a. genom publicering av den årliga fintech-guiden samt aktivt deltagande vid Stockholm Fintech Week 2023.

Svenska spelföretag har fortsatt att växa under 2022. Denna ökning är en organisk ökning som vi kontinuerligt sett ske de senaste 10 åren. Av de cirka 700 aktiva spelbolag som finns verksamma i Sverige är mer än hälften av dessa etablerade i SBA regionen. Klustret är väldigt starkt och känt samt erkänt utomlands.

Kapitalanskaffning är väsentligt för näringslivets fortsatta tillväxt i Stockholmsregionen och kapitalmarknaden är väl utvecklad. Arbetet fortsätter med att attrahera både riskkapital och growth- och scaleup kapital till bolag inom regionen. Detta görs genom vår närvaro (fysiskt eller digitalt) vid olika internationella mässor och möten.

Aktiviteter under året:

- fortsätta kartlägga ett antal intressanta och snabbväxande vertikaler inom tech för att identifiera nya investerings- och samarbetserbjudanden
- stötta framtagandet av en ny fintech-rapport
- fortsätta att attrahera riskkapital, growth, och scaleup- kapital till bolag inom regionen genom olika seminarier och möten.
- Finjustera vårt erbjudande inom cybersäkerhet.

Life science

Läkemedel befäster sin position som en av Sveriges största och viktigaste exportbranscher, enligt halvårsstatistiken från SCB. Exporten från svenska produktionsanläggningar uppgick till cirka 70 miljarder kronor, vilket är en ökning med 38 procent i ekonomiskt värde. Volymökningen var 34 procent, vilket är den högsta ökningen bland alla exportvaror.

Den ökande exporten är ett tecken på att många länder satsar mer på hälso- och sjukvård, vilket i förlängningen leder till förbättrad folkhälsa. Den andra orsaken är att internationella läkemedelsföretag väljer att investera i svenska tillverkningsanläggningar, vilket är ett kvitto på att Sverige, Stockholm Uppsalaregionen, är en konkurrenskraftig plats när det gäller bland annat teknisk kompetens och högkvalificerade medarbetare.

Bara i Stockholm Uppsala finns fler än 1000 bolag med fler än 32 000 anställda. Mellan 2009-2019 ökade antal bolag med 48%

Avseende finansiering av mindre bolag är det en större utmaning. Då det är ont om riskkapital har många bolag tidigare valt att notera sig på Stockholmsbörsen. Då vi är inne i en lågkonjunktur blir värderingarna av bolagen allt lägre och det är svårt att attrahera riskkapital. Dvs de i många fall mycket kostsamma utvecklingskostnaderna att ta fram läkemedel påverkas negativt.

Under 2022 har fokus varit: inventering, paketering och kommunikation av investeringsmöjligheter.

En publikation inom området Health Tech har gjorts där 170 bolag kartlagts. En tydlig trend inom området är bolag som arbetar med prevention dvs förebyggande hälsa.

Dessa är viktiga då det inom vården är stora pensionsavgångar som behöver kompenseras med tekniska lösningar och AI. Ännu viktigare är en åldrande befolkning som är positivt i sig men medför en allt större budgetutmaning

Ett annat viktigt område är precisionsmedicin, dvs skräddarsydda läkemedel. Tack vare våra databaser som finns tack vare våra personnummer har Sverige unika möjligheter inom området.

2023:

Genom ökad närvaro i sociala kanaler och nätverksbyggande ser vi ett ökat intresse för investeringar inom Life Science då detta arbete fortsätter.

Under året har ett ökat samarbete skett med Business Sweden, ett antal komplexa RFI (Request For Information) har besvarats bl a inom området vaccinproduktion. Mycket resurser i form av tid har lagts på att fokusera på större förfrågningar som kräver komplexa leveranser, detta kommer intensifieras under 2023.

Nytt är att försöka värdera bidrag från kommuners miljöarbete tex vatten, avloppshantering och el.

Ett annat område har varit stöd för vidareutbildningar inom från offentligt håll. Dessa har likställts med incitament som konkurrerande länder ofta erbjuder.

Ett samarbete har påbörjat inom Health Tech med inkubatorn Norrskan där vi hjälper deras bolag att synliggöra sig för utländska investerare.

Samarbetet inom Life Science strategin med Region Stockholm fortsätter. Avseende marknadsföring planeras en gemensam monter under BIO i Boston.

Vi har även startat ett samarbete med EIT Health, förhoppningen är att Stockholmsbolagen i större utsträckning kan ta del av deras utbildningar och investerarnätverk

Under 2023 ligger fokus på att fortsätta kommunicera kartlagda styrkeområden mot läkemedelsbolag och riskkapitalister. Under 2023 planeras presentationer och införsäljning inom främst områdena:

Precision Medicine, Health Tech, Biotech generellt, Vaccinproduktion och Advanced Manufakturering Life Science.

Ett arbete i samarbete med Sweden Bio kommer startas med målet att ta fram presentation av Produktion med målet att få ytterligare investeringar inom Advanced Manufakturering

Då Sverige är ordförande i EU kommande år finns möjlighet att nå beslutsfattare på högnivå för investeringar i Stockholm Uppsala.

I övrigt kommer arbetet med Expansions investeringar fortsätta i befintliga bolag inom regionen

Mässor och seminarier för investeringsfrämjande under 2023:

- Swiss Nordic, Schweiz
- BIO, 2023, Boston
- BioEurope Spring, Basel
- Nordic Life Science Days, Köpenhamn
- BioEurope, plats tbc

Infrastructure och construction

Under 2022 har osäkerheten i byggbranschen ökat och lett till skenande kostnader för främst material och transporter p g a såväl kriget i Ukraina som post-pandemiska effekter på råmaterial. Dessa osäkerhetsfaktorer riskerar att förvärras under 2023, vilket kan leda till att offentliga och privata byggprojekt skjuts fram i tiden. Samtidigt fortsätter bostadsbristen att vara en drivande faktor i bostadsbyggandet med 70 000 nya bostäder planerade enbart i Stockholms stad fram till 2030. Flertalet viktiga infrastruktursatsningar i Stockholmsregionen har planerat upphandlingsstart de närmaste tre åren, däribland den nya tunnelbanan i Stockholm och utbyggnaden av järnvägsnätet inom pendlingsavstånd till Stockholm. Intresset för regionen som marknad för utländska investeringar och etableringar bör därför fortfarande anses vara högt.

Invest Stockholm har sedan tidigare tillhandahållit en omfattande infrastrukturutbildning i samarbete med Tyréns och Business Sweden. Utbildningen syftar till att hjälpa utländska byggaktörer att få ökad kunskap för marknaden och kunna förbereda sig för att lämna konkurrenskraftiga offerter i offentliga upphandlingar. Under pandemin har utbildningen varit pausad, men har startat igen under hösten 2022. På grund av stort intresse och annalkande upphandlingsstart för viktiga infrastrukturprojekt i regionen planerar vi att hålla ytterligare ett tillfälle under 2023.

Under 2023 fortsätter det proaktiva arbetet med att uppsöka lämpliga internationella aktörer genom kampanjer vid framförallt digitala och fysiska möten. Genom ett gott kontaktnät med kommuner inom SBA, lokalt näringsliv och samarbeten med kommunala och privata fastighetsbolag sker en matchning av dessa aktörer mot lokala bolag, infrastrukturprojekt, byggprojekt och andra affärsmöjligheter.

Aktiviteter för investeringsfrämjande 2023:

- Deltagande på Budma och Build4Future-kongressen i Poznań, Polen.
- Deltagande på den nya järnvägmässan Train & Rail i Stockholm.

- Deltagande i internationella seminarier tillsammans med Business Sweden och handelskammare från Polen, Spanien, Frankrike, Finland och de baltiska staterna.

Datacenter

De senaste åren har några av världens främsta ICT-aktörer investerat stora belopp i markköp och byggnation av datacenters i Stockholmsregionen. Fördelarna med att attrahera datacenter till regionen handlar om viss sysselsättning, men datacenteretableringar har även en tydlig multiplikatoreffekt: de attraherar ytterligare investeringar och utbildningar och är därmed värdeskapande för regionen. Genom datacenteretableringar stärks även den digitala infrastrukturen och vår konkurrenskraft, att digitala tjänster fortsätter att utvecklas och att vår klimatpåverkan samtidigt minskar globalt. Intresse för etablering i vår region finns såväl hos cloud-(molnbaserad aktör) som colocation-aktörer (it-företag som tar hand om ett företags servrar och säkrar datan).

I takt med att det digitala och uppkopplade samhället utvecklas har datacenter fått en allt viktigare roll för hela vårt land. Stora mängder data genereras, och data genererar mer data – datans och uppkopplingens roll har förstärkts av pandemin. Data lagras och distribueras när vi använder social media, strömningstjänster och näthandel men även för nya företeelser som artificiell intelligens, självkörande bilar och modern forskning. I den här utvecklingen har Stockholmsregionen ett starkt erbjudande för moderna datacenter på grund av den gröna elen och fiberkonnektiviteten – där ligger Stockholm i Nordens framkant.

Satsningen på datacentersektorn fortsätter, även om nätkapacitetsproblematiken begränsar vårt erbjudande till vissa specifika platser. Det finns även möjligheter till följdinvesteringar av företag (som antingen är underleverantörer till datacenterbranschen eller från andra sektorer).

Under det kommande året kommer vi att lägga fokus på följande:

- Ta reda på var det kan finnas detaljplanerad mark i SBA och hålla verktyget Site Finder uppdaterat
- Följa energimarknadens utveckling och dialogen kring utbyggnaden av stamnätet samt skapa nya partnerskap
- Arbeta fram en tät dialog med elleverantörer inom SBA
- Följa trenderna på marknaden
- Positionera SBA:s erbjudande för internationella företag

Mässor 2023

- Datacloud Congress
- Di Datacenter

Logistics

Fortsatt hög efterfrågan på tillgänglig logistikmark/byggnader inom Stockholmsregionen under 2022. Trenden har varit att det fortsätter att byggas logistikfastigheter i hög grad på spekulation (inte minst bland de största logistikutvecklarna) men att e-handeln har minskat en del mot bakgrund av den stundande lågkonjunkturen. Vidare utvecklas nya mile- lösningar (exempelvis aktörer som går ihop) och vi ser fortsatt ökat krav och vilja att framtida investeringar ska vara ännu mer hållbara och därmed innovativa. Vidare, logistiken måste fungera. Det finns inga andra alternativ då logistik och transport är essentiella delar av värdekedjan, framförallt i livsmedelsbranschen. När dessa trender får större genomslag kommer kapitalmarknaderna antagligen att reagera snabbt och spegla denna förändring i värderingar och investeringsprestanda.

För 2023 planerar Invest Stockholm att fortsätta matcha utländska investerares önskemål avseende greenfield (mark) – eller brownfield (existerande byggnader) med SBA-kommunernas erbjudande inom detsamma. Vi har under 2022 sett en ökad efterfrågan för etablering av logistikfastigheter (nya såväl som existerande företag) vilket med största sannolikhet kommer att kvarstå under 2023. Målsättningen framåt är att arbeta ännu mer proaktivt och bättre med att paketera SBAs erbjudanden inom logistik för att starkare kunna kommunicera/marknadsföra de investeringsmöjligheter som finns inom SBA till omvärlden och specifikt till vissa utvalda länder och aktörer med stort intresse för den svenska marknaden.

Vidare kommer Invest Stockholm att närvara och marknadsföra SBA region på större internationella mässor under 2023 såsom

- Expo Real
- MIPIM

Sustaintech och advanced materials

Tillgången till innovativ miljöteknik har växt under det senaste decenniet. Som en effekt av pandemin kan denna trend nu brytas. Enligt en rapport som gjordes av forskningsgruppen Bloomberg i mars 2022 kan solenergiindustrin påverkas starkt av den pågående pandemin. På grund av den nuvarande krisen har Bloomberg ändrat sin prognos om den globala efterfrågan på solenergi. En minskning kan även visas för vindkraft, som en effekt av pandemin. Enligt The International Energy Agency (IEA) kan de globala investeringarna i hållbar energi och bredare klimat- och miljöåtgärder försvagas till följd av pandemin. IEA har därför uppmanat regeringar världen över att inte tappa klimatkrisen och omställningen ur sikte nu när arbetet och stimulanspaket för att motverka en lågkonjunktur fortsätter.

Det positiva är att sustaintech-sektorn i Norden fortsätter att attrahera kapitalinvesteringar. Under fyra år i rad har vi sett investeringsrekord. Med totala investerade belopp på 414 miljoner euro 2017, 714 miljoner euro 2018 och 1 376 miljoner euro 2019, är de 1 836 miljoner euro som investerades 2020 ett avgörande ögonblick för sustaintech-sektorn i Norden. Tillväxten på 33 % i det totala värdet av investeringar 2020 jämfört med 2019 är en game changer för sustaintech-företag eftersom det indikerar ett bibehållet intresse hos investerare trots pandemin. Denna ökning av investeringar i sustaintech-företag återspeglar också EU:s krav på en grön återhämtning.

Tillsammans med det fortsatta intresset från privata investerare ökar också uppkomsten av nya segment av innovativa delbranscher. Innovationer inom sensorteknologi och Internet of Things blomstrar. Innovationer för den smarta staden och stadsodling fortsätter att attrahera kapital. Alternativa och växtbaserade proteiner är en växande andel av jordbrukssegmentet. Dessutom har alternativa handelsplatser som tillväxtmarknaden Nasdaq First North också spelat en viktig roll för investeringarnas tillväxt.

Under 2023 kommer Invest Stockholm att fortsätta det investeringsfrämjande arbetet inom sustaintech. Vi planerar att delta som partner på den viktiga mötesplatsen Sustaintech Venture Day i Stockholm i februari 2023. Vi kommer även att delta på globala investeringsfrämjande aktiviteter såsom Sustaintech Forum Europa, Eco Summit i Berlin, Smart City Expo Barcelona och andra relevanta mötesplatser. Syftet med närvaron är att öka antalet leads och investeringar till Stockholmsregionen. Vi fortsätter även att arbeta med handelskamrar i Stockholm, exempelvis TyskSvenska Handelskammaren för att delta på deras främjaraktiviteter. Arbetet med att utveckla Stockholm Sustaintech Hotlist fortsätter.

Inom ramen för advanced materials så har vi under 2022 påbörjat en kartläggning av branschen i Sverige och stockholmsregionen. Detta arbete görs tillsammans med Rise, Business Sweden, BRG och Invest Skåne. Kartläggningen kommer att utmynna i en rapport som regionen kan använda i sitt investeringsfrämjande- och marknadsföringsarbete under 2023

Aktiviteter som vi undersöker möjligheterna att genomföra under 2023:

- Sustaintech Venture Day
- Cleantech forum Europe
- Eco Summit Berlin
- Smart City Expo
- Nordic Edge

Expansion and retention

Arbetet inom affärsområdet expansion och retention handlar om att främja och verka för att redan etablerade utlandsägda företag expanderar/återinvesterar (expansion) och stannar (retention) inom Stockholmsregionen. Det ligger i varje kommuns intresse att etablera en kundvårdande relation med dessa företag (förstå deras behov och eventuella expensionsplaner) i syfte att säkerställa ovannämnda.

Under 2022 skedde två större förfrågningar inom avancerad tillverkning vilket berörde hela Sverige varför Business Sweden ledde arbetet gentemot respektive kund. Samtliga SBA kommuner blev informerade via Invest Stockholm och sk RFI (request for information). En viktig lärdom från detta arbete, vilket vid varje tillfälle levererades inom tre - fem arbetsdagar, är att vi som SBA region (och inte enskild kommun) behöver vara ännu bättre rustade för framgångsrikt kunna besvara dessa större förfrågningar. Det innebär att vi på förhand vet/har exempelvis: (I) var möjligheten till efterfrågad mängd el finns att tillgå, (II) kompetensförsörjning, (III) har klustersamarbeten, (IV) professionellt engelskt pitch- material i ppt från varje berörd kommun och (V) kunskap om var exakt har vi detaljplanerad mark tillgänglig inom närtid.

Insatserna för 2023 kommer även innefatta:

- Fortsatt kartläggande och bearbetning av de viktigaste företagen inom Stockholmsregionen i samarbete med regionala och lokala partners (kommunerna) på ett strukturerat, kontinuerligt och medvetet sätt för att identifiera expensionsmöjligheter och ge bästa möjliga stöd för dessa.
- Nära samarbete med branschansvariga på Invest Stockholm för att tillvarata deras uppbyggda relationer med etablerade företag (verksamhet i 1-5 år i Sverige).
- Aktivt samarbeta med Business Sweden och andra centrala aktörer inom expansion, inte minst inom avancerad tillverkning
- Träffa utländska företag vars huvudkontor ligger i Stockholm på högsta strategiska nivå för att förstå deras utmaningar och möjligheter och stötta företagen på bästa sätt. Hela Invest Stockholm potentiellt involverad på olika sätt och nivåer.
- Marknadsföring: Erbjud relevanta stöd inom affärsområdet expansion för kommunerna och utvalda företag via enkätundersökningar, seminarier, workshops och presentationer (exempelvis genom framgångsberättelser).
- Under året kommer Invest Stockholm på ett strukturerat sätt samla in och sammanställa kommunernas erbjudande gällande etableringsmöjligheter (mark, infrastruktur, kompetens m.m.). Detta i syfte att få bättre kunskap om kommunerna.
- Invest Stockholm planerar under året att assistera kommuner att stärka deras egen kapacitet för att hantera förfrågningar. Detta kan göras genom workshops där kommunerna får möjlighet att bjuda in sitt lokala nätverk inom kommunen som

hanterar förfrågningar, exempelvis de lokala funktionerna för stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

Internationell tillgänglighet- flyg

Nya flygförbindelser stärker Stockholmregionens konkurrenskraft och förmåga att attrahera investeringar. I förlängningen skapar nya flyglinjer arbetstillfällen i hela ekonomin. Nya linjer främjar besöksnäringen och skapar tillväxt och arbeten inom flygsektorn. I regionen finns flera regionala flygplatser som har olika fokus med frakt, business och leisure i kombination eller var för sig. I och med pandemin såg vi att vikten av frakt ökade och det blev viktigare för operatörer att attrahera mycket gods. En fråga som ibland ger Stockholmsregionen sämre betyg i internationella rankingar är den internationella tillgängligheten. Detta drabbar näringslivet och utgör ett tillväxthinder.

Flygbranschen påverkades mycket av covid-19- pandemin. Länder och regioner har i perioder stängt sina gränser. Krisen ledde till en strukturomvandling för flyget och alla flyglinjer kommer inte återtarta efter pandemin. Flygbolagen har reducerat sina flygplansflottor, varslat eller/permitterat personal och en del flygbolag har gått i konkurs. Vår region har förlorat flera direktlinjer. Svenskt flyg och flyginfrastruktur måste ges förutsättningar att lyckas attrahera tillbaka flyglinjer och nya flyglinjer. Sedan en tid har flyget återhämtats och den fortsätter. I september och för fjärde månaden i rad nådde antalet resenärer vid Swedavias flygplatser närmare 3 miljoner. Det innebär att antalet resenärer uppgår till 77 procent jämfört med samma månad 2019, vilket är den högsta siffran sedan pandemins utbrott. För Arlanda är motsvarande siffra 80 procent

Kriget i Ukraina är en ny kris som påverkar flyget. Flygbolag har fått ändra sina rutter så de inte flyger över Ryssland, vilket påverkar flygtider och kostnader. Ökade bränslekostnader påverkar givetvis också flygbolagens ekonomi. Hösten 2022 kom beskedet att Finnair lägger ner sina direktlinjer från Arlanda till USA och Thailand. Kommande lågkonjunktur med inflation, högre räntor och ökade elkostnader kommer troligtvis påverka många hushålls ekonomi så mycket att de väljer bort resor. Desto viktigare blir vårt arbete att försöka stötta flygbolag

Invest Stockholm samarbetar med Swedavia och Skavsta Airport för att få fler direktlinjer till flygplatserna. Detta genom att stötta flygplatserna med information, argument, material och kontakter för att sälja in Stockholmsregionen till flygbolagen.

I samarbetet med Arlanda belyses miljöfrågan kopplat till flyg och trafik på flygplatsen, även om huvudfokus är ökad internationell tillgänglighet, främst mellan kontinenter. Arlanda flygplats är en av de främsta flygplatserna i världen när det kommer till hållbarhetsarbete. Flyget står idag för fem procent av Sveriges totala utsläpp och målet är att minska nivån

ytterligare. Sedan flera år används en teknik av vissa flygbolag för att minska utsläppen vid inflygning och landning.

Under året verkar vi också för att

- Att återetablera flyglinjer som har pausats eller lagts ner i samband med Covid-19 pandemin.
- Marknadsföra Arlandas och Skavsta flygplatsers fördelar gentemot utländska flygoperatörer
- Sammanställa och paketera styrkor för Stockholmsregionen

Internationell tillgänglighet –tåg

Inom internationell tillgänglighet arbetar SBR även med internationell tågtillgänglighet. Vi ska arbeta för att öka den internationella tillgängligheten med såväl, dag- som nattåg. Det gör vi genom kontakt och samarbete med andra aktörer och tågoperatörer. 2021 tilldelades SJ upphandlingen att köra nattåg mellan Stockholm och Hamburg med trafikstart 2022. Vi är även i dialog med Snälltåget som 2021 började trafikera sträckan Stockholm -Berlin. Tillsammans med Visit Stockholm och Visit Sweden organiserar vi eller planerar för pressresor för att få till artiklar om att resa med tåg till Stockholm.

Inom tågtillgänglighet verkar vi för att få till ett snabbtåg mellan Stockholm och Oslo. Det är viktigt att förkorta restiden mellan de nordiska huvudstäderna, för att bli ett alternativ till flyget. De båda städerna med omnejd växer och attraherar även talanger från hela världen. En förbättrad tågförbindelse ökar utbyte inom såväl näringsliv som kultur. Vi har löpande kontakt med projektet Oslo Stockholm 2:55.

Vidare tittar vi på att tillsammans med Visit Stockholm ta fram insiktsarbete eller rapporter om betydelsen av tillgänglighet till Stockholm.

I allt arbete vi gör behöver vi dock ha med oss att det inte är möjligt att få till all tillgänglighet även om efterfrågan finns. Det saknas kapacitet på spåren i Sverige och i Europa, vars järnvägar delas med utökad godstrafik och i viss mån har olika tekniska förutsättningar. Även om det finns möjlighet för kommersiell trafik så är mycket styrt av upphandlingar, vilka är tidskrävande och styrande i detalj.

Retail

Sedan flera år arbetar SBA med retail/detaljhandel som en sektor inom investeringsfrämjande. Handel är en sektor som anställer många. Framförallt är handeln viktig för ungas start i arbetslivet. Handeln är för många unga och nyinflyttade vägen in på arbetsmarknaden. Vidare gör nya handelskoncept Stockholm mer attraktivt, både för de som bor och verkar i regionen

och för besökare. Exempel på etableringar vi arbetat med är japanska Uniqlo och amerikanska Costco och Tiffanys.

Handeln är en marknadsstyrd sektor vilket innebär att det är efterfrågan som styr om ett företag väljer att etablera här. Det vi gör framförallt är att se till att det finns information om marknaden. Bl a tar vi årligen tillsammans med Skåne, Göteborg och Business Sweden fram Retail Guide Sweden som beskriver vår marknad <https://storymaps.arcgis.com/collections/e5198a6613864d44b85bc992de9a627f>
Eftersom handeln varit så påverkad av pandemin har guiden inte uppdaterats sedan 2020. Inför 2023 planeras ett större omtag och uppdatering.

Fler exempel på aktiviteter inom retail är att organisera besöksprogram för retailföretag i Stockholm och att introducera dem till våra kontakter bland t ex fastighetsägare och konsulter.

Vi gör även en del aktiviteter med koppling till hållbart mode med t ex Stockholm Fashion District. Stockholm har många företag och varumärken som kommit lågt inom hållbart mode vilket vi gärna berättar om när vi kommunicerar Stockholm vid t ex pressbesök av utländska journalister.

Handeln är inne i en strukturomvandling som antagligen sker tidigare och snabbare på grund av pandemin, med ökad e-handel och nya affärsmodeller varav en del är mer hållbara.

E-handeln präglades av optimism under pandemiåren och uppnådde rekordsiffror. Nu är läget annorlunda. Handeln påverkas av hög inflation och stigande räntor. Med det sagt är läget mer osäkert i ett historiskt perspektiv.

Hospitality

Under pandemin har Invest Stockholm pausat det proaktiva arbetet med att arbeta med hospitality som en sektor i det investeringsfrämjande arbetet. Till 2023 ökar vi aktivitetsgraden vad gäller hotell. Vi ser ett intresse från internationella hotell som vill etablera i Stockholm. Störst fokus i vårt arbete kommer att ligga på att informera utländska hotellkedjor om nyheter gällande markområden eller kontorskonverteringar. Vad gäller marknadsinformation kommer vi återigen ta upp arbetet med att sammanställa och publicera en hotellrapport för SBA där existerande och planerade hotell kartläggs samt med en prognos över Stockholms stads rumsbehov de kommande åren.

Det är troligt att turism och besöksnäring framöver kommer att ha en delvis förändrad efterfrågan. På kort sikt kommer sannolikt det nya ekonomiska läget att påverka hur vi reser. Samtidigt pågår en omställning mot ökad hållbarhet inom både turism och besöksnäring och samhället i stort.

Etableringsservice

Att erbjuda en hög servicenivå gentemot företag som vill investera i regionen är viktigt. Invest Stockholm tillhandahåller en etableringsservice som består av följande delar:

- assistans med information om etableringsprocessen i Sverige och Stockholm
- introduktioner till nätverk av multipliers (tjänsteleverantörer såsom advokatbyråer, rekryteringsföretag, banker, kontorslösningar m fl.)
- mötesscheman tillsammans med utlandsägda bolag och multipliers
- problemlösning för bolag som fastnar i etableringsprocessen

Etableringsservice arbetar även med utveckling av ett lokalt nätverk av tjänsteleverantörer (multipliers), ansvarar för utlandsbeskickningar (internationella ambassader och handelskammare) samt bevakning av etableringsfrågor i relation till investeringsfrämjande. Under året kommer vi att se fortsatt samarbete med såväl ambassader och handelskamrar som med tjänsteleverantörer för ökad leads-generering.

”Etableringsguiden” har de senaste åren varit en uppskattad produkt, och kommer uppdateras årligen för att underlätta för bolagen som vill etablera sig i Stockholmsregionen.

Inom etableringsservice ingår även bevakning av etableringsfrågor som är relaterade till investeringsfrämjararbetet. Här lokaliserar problematik och potentiella hinder för etableringar genom omvärldsbevakning, via multipliers och aktiva case. Två exempel är problem med arbetstillstånd och att öppna bankkonto för nyetablerade bolag från utlandet.

Under 2023 utökar vi samarbeten och samverkan med externa partners för att stärka upp erbjudandet internationellt, för att fånga upp alla inkommande leads och för att marknadsföra Stockholmsregionen i fler kanaler.